

Vyhodnotenie pilotného projektu organizácie
parkovania
v MČ Bratislava - Karlova Ves

Bratislava - Karlova Ves, január 2017

Spracovala: Ing. Tatiana Kratochvílová

Ing. Mgr. Anna Zemanová

Predložená správa sumarizuje informácie o tom, ako prebehol pilotný projekt organizácie parkovania v našej mestskej časti. Pomenúva strategické rámce, z ktorých sa pri jeho príprave vychádzalo a ukazuje nielen to, ako sa projekt odborne pripravoval, ale aj ako bola pri jeho príprave a hodnotení zapojená dotknutá verejnosť. Súčasťou správy sú aj odporúčania pre postup v ďalších zónach.

Obsah správy:

Aké chceme v Karlovej Vsi verejné priestory

Príprava a realizácia pilotnej zóny

Zhrnutie skúseností a odporúčania

1. Aké chceme v Karlovej Vsi verejné priestory

V decembri 2016 schválený Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Karlovej Vsi (PHSR) si kladie za úlohu vytvoriť podmienky na aktívne využívanie verejných priestorov z hľadiska mobility s akceptovaním potrieb rôznych skupín užívateľov, vrátane parkovacej politiky. Pri projektoch v rámci parkovacej politiky bude prioritou zvýšenie bezpečnosti chodcov a kvality života v mestskej časti, revitalizácia verejných priestorov, nárast plôch zelene a zvyšovanie zdržiavania dažďových vôd. Potreby riešiť otázky mobility v kontexte riešenia verejných priestorov sa v rámci PHSR premietli nielen do analýz, ale aj do vízie, cieľov a opatrení.

Mestská časť čoraz silnejšie prihliada na to, že skutočný zmysel verejných priestorov je v posilňovaní „miestneho ducha“ (genia loci), v poskytnutí možností stretávania sa s ľuďmi, trávenia voľného času a vo vytváraní verejného života obce či mestečka. Takéto miesta, určené na stretávanie sa ľudí, priamo vplývajú na to, ako domáci obyvatelia i návštevníci mesto či obec vnímajú, či sa s ním identifikujú a ako tam funguje spoločenský život. Môžu dokonca ovplyvňovať aj ekonomickú prosperitu miesta. Sú preto dôležitou súčasťou každodenného života a hoci akoby nepatrili nikomu, patria vlastne všetkým. (Miková, Paulíková, Pauliniová, Verejné priestory, PDCS 2010)

2. Príprava a realizácia pilotnej zóny

Problematika parkovania dlhodobo rezonuje v Karlovej Vsi ako jeden z najviac verejnoušou pociťovaných problémov. Ukázal to aj prieskum medzi obyvateľmi mestskej časti.

Problém parkovania je vnímaný ako problém chýbajúcich miest na parkovanie, ale aj ako problém negatívnych dôsledkov parkovania na verejných priestoroch, na spevnených plochách pre peších a na chodníkoch (bariéry pešieho pohybu).

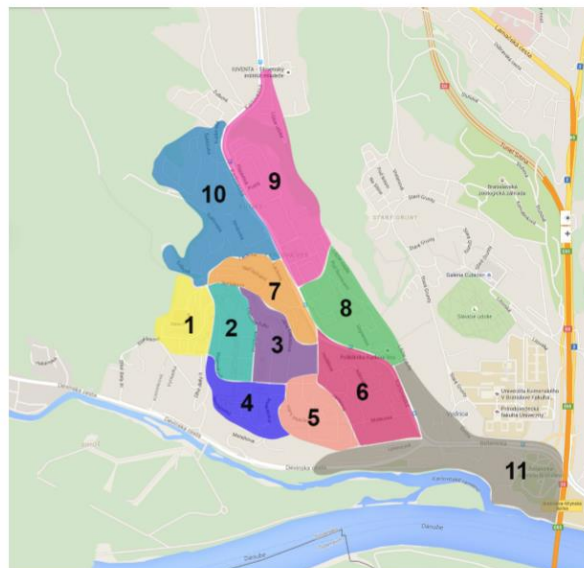
Predošlý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja identifikoval počet parkovacích miest v mestskej časti ako nepostačujúci, vychádzajúci z vysokého stupňa automobilizácie a zahusťovania pôvodnej zástavby sídlisk novou výstavbou bez ponechania územnej rezervy pre parkoviská a hromadné garáže. Pôvodný plán zástavby rátať totiž s iným koeficientom automobilizácie, než akému v súčasnosti čelíme. Významnosť problému sa v rôznych lokalitách líši – väčší tlak na parkovanie (aj nelegálne) je na Dlhých dieloch, kde pravdepodobne dochádza k väčšej obsadenosti bytov vďaka ľuďom, prichádzajúcim do Bratislavy za prácou z iných regiónov Slovenska, alebo v oblasti Púpavovej ulice.

2.1 Sčítanie vozidiel parkujúcich na verejných priestranstvách v Karlovej Vsi – jún 2015

Príprave pilotnej zóny sa MČ venovala dlhodobo, od roku 2015. Súčasťou prípravy bolo sčítanie vozidiel v júni 2015, ktoré Karlova Ves zrealizovala medzi bratislavskými časťami ako prvá - v snahe získať relevantné informácie uskutočnila v júni 2015 podrobnú analýzu parkovania na svojom území. V Karlovej Vsi (okrem zóny Staré Grunty, zóny Patrónka a oblastí so zástavbou rodinných domov nad Devínskou cestou) bolo napočítaných v nočných hodinách 9290 parkujúcich vozidiel. Keďže Karlova Ves má 4492 oficiálne evidovaných parkovacích miest, zvyšných 4798 vozidiel parkovalo mimo oficiálne parkovacie miesta, najmä na chodníkoch a miestnych komunikáciách. Až 574 vozidiel v čase zberu dát parkovalo v rozpore s dopravnými predpismi. Najčastejšie išlo o parkovanie v križovatke, parkovanie na chodníku bez ponechania 1,5 m pre chodcov a parkovanie na zeleni. (PHSR Mestskej časti Bratislava Karlova Ves, 2016)

Celkový počet áut podľa lokalít

1.	Lokalita Veternicova	983 áut
2.	Lokalita Majernikova	507 áut
3.	Lokalita Jána Stanislava	1192 áut
4.	Lokalita Jamnického	977 áut
5.	Lokalita Hany Meličkovej	1051 áut
6.	Lokalita Adámiho	1013 áut
7.	Lokalita Nad Lúčkami	826 áut
8.	Lokalita Segnerova	782 áut
9.	Lokalita Púpavová	962 áut
10.	Lokalita Kuklovská	848 áut
11.	Lokalita Botanická záhrada	149 áut

2.2 Verejné stretnutia s občanmi

V rámci prípravy reorganizácie spôsobu parkovania s cieľom komunikovať zámery mestskej časti a získať spätnú väzbu od obyvateľov sme zorganizovali dve stretnutia s občanmi. Zápis z diskusií je zverejnený na stránke mestskej časti.

1. diskusné fórum o parkovaní, 12. októbra 2015

<http://www.karlovaves.sk/wp-content/uploads/Diskusn%C3%A9-f%C3%B3rum-o-parkovan%C3%AD-30.-novembra-2015.pdf>

2. diskusné fórum o parkovaní, 30. novembra 2015

<http://www.karlovaves.sk/wp-content/uploads/Diskusn%C3%A9-f%C3%B3rum-o-parkovan%C3%AD-12.-okt%C3%B3bra-2015.pdf>

Z diskusií vyplynula potreba kontroly parkovania, potreba budovania nových parkovacích kapacít a potreba zvyšovania kvality MHD.

2.3 Vyhodnotenie sčítania, analýza situácie a vytipovanie pilotných zón

Na základe diskusií s občanmi, odborníkmi a na základe sčítania sa ukázalo ako kľúčový problém, že parkovanie na verejných komunikáciách a plochách na území mestskej časti nie je plošne regulované. To vedie k súčasnej kritickej situácii a problémom najmä pre obyvateľov - rezidentov mestskej časti. S ohľadom na predpokladané postupné zavádzanie regulovaného parkovania v jednotlivých susediacich mestských častiach je možné očakávať, že dôsledkom presunu parkovania návštevníkov z oblasti regulovaného parkovania v okolí na územie bez zavedeného regulovaného parkovania, sa súčasný stav ešte zhorší. Tento problém MČ rieši s prihliadnutím na nasledovné zásady:

- zabezpečenie preferencie parkovania pre obyvateľov/rezidentov mestskej časti
- cenové zvýhodnenie rezidentov iných MČ v prípade prijatia celomestskej parkovacej politiky
- zvýšenie obrátkovosti parkovacích miest na komunikáciách na území mestskej časti
- zníženie počtu jazd vozidiel, hľadajúcich voľné miesta na parkovanie
- definovanie a presadzovanie hodnoty kvalitného verejného priestoru
- vytvorenie spoločenskej objednávky na výstavbu parkovacích domov
- zásada bezpečného a bezbariérového pohybu chodcov
- zásada ochrany verejnej zelene

2.4 Rozhodnutie o príprave a realizácii prvej pilotnej zóny

Základným východiskom bolo rozhodnutie spracovať a realizovať dve pilotné zóny z dôvodu rozdielneho charakteru zástavby a využívania verejných priestorov v dolnej časti Karlovej Vsi a na Dlhých dieloch: pilotná zóna Silvánska a pilotná zóna Hlaváčiková / Veternicová.

Pilotná zóna Silvánska (2016)

Oblasť Silvánska bola vybraná do pilotného projektu pre jej geografickú ucelenosť (fyzická bariéra Lackova/Nad lúčkami, ohraničenie komunikáciami II. triedy Kuklovska a Karloveská), priemernú automobilizáciu, vhodný právny stav komunikácií - všetky komunikácie sú riadne zaradené do siete miestnych komunikácií a zverené mestskej časti.

Pilotná zóna Hlaváčiková/Veternicová (2017)

Zóna Hlaváčiková - Veternicová sa nachádza na Dlhých dieloch. Obidve komunikácie sú napojené na Majerníkovu ulicu a tvoria uzatvorený systém. Dopyt po parkovacích miestach v tejto oblasti je väčší ako v zóne Silvánska.

2.5 Spracovanie projektu

Pre ulice Karloveská, Kuklovska, Levárska, Brodská, Silvánska, Suchohradská a Sekulská bol spracovaný projekt organizácie dopravy. Spracovanie projektu bolo zadané externému dodávateľovi, firme DIC (Ing. Andrej Vachaja, autorizovaný inžinier) a projekt bol spracovaný v marci 2016. Pôvodná organizácia dopravy bola nastavená tak, aby bolo parkovanie pre rezidentov vyhradené na 24 hodín.

V priebehu realizácie projektu pracovníci MČ na základe využívania parkovacích miest počas dňa navrhli zmenu času platnosti rezidentského parkovania od 18:00 do 7:00 h.

2.6 Realizácia dopravného značenia

Projekt dopravného značenia sa realizoval počas mesiacov júl, august, september 2016. Proces vyznačovania vodorovného dopravného značenia bol komplikovaný - vodiči nie vždy rešpektovali výzvu, ktorou sme ich žiadali, aby na konkrétnych úsekoch neponechávali vozidlá. Preto sme museli presun vozidiel zabezpečovať za asistencie polície odťahovou službou. Pred

realizáciou vodorovného dopravného značenia bolo potrebné vyčistenie plôch určených na vyznačenie. Skúsenosť je taká, že samotná realizácia dopravného značenia je časovo náročná a je náročná na komunikáciu s obyvateľmi, majiteľmi vozidiel. Jednoznačne definované podmienky pre rezidentské zóny, podľa ktorých sa bude pokračovať, ako aj kvalitne spracovaný projekt dopravného značenia zodpovedajúci skutočnému stavu terénu majú priamy vplyv na spôsob komunikácie s občanmi počas realizácie projektu.

Vyznačených parkovacích miest pre rezidentov celkom	639
Voľne prístupných parkovacích miest	37
Vyznačených miest pre ŤZP	51
Počet garáží	192
Počet vyhradených miest v zóne do 31.12.2016	124

2.7 Nastavenie pravidiel rezidentskej zóny

Pravidlá rezidentského parkovania boli podľa návrhu oddelenia dopravy a životného prostredia schválené na mimoriadnej komisii dopravy 27. 6. 2017.

Podmienky na vydávanie rezidentských parkovacích kariet:

Držiteľ karty:

1. má trvalý pobyt v predmetnej zóne

na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves - predloží občiansky preukaz

2. je majiteľom vodičského preukazu - predloží vodičský preukaz

3. a) užíva osobné motorové vozidlo v zmysle zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách na základe platného osvedčenia o evidencii vozidla vo vlastníckom vzťahu

3. b) užíva vozidlo v zmysle zákona č. 725/2004 Z.z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách na základe platného osvedčenia o evidencii vozidla, ktoré je zahrnuté do obchodného majetku

3. c) užíva vozidlo na základe leasingovej zmluvy

3. d) má vozidlo zapožičané z požičovne automobilov

3. e) je zamestnancom spoločnosti a má vozidlo zverené do súkromného užívania

3. f) je členom orgánu právnickej osoby a používa vozidlo na základe rozhodnutia, resp. dohody o poskytnutí vozidla na služobné a súkromné účely

Doklady predkladané pri podaní žiadosti:

- technický preukaz
- výpis zo živnostenského registra alebo leasingová zmluva
- zmluva uzatvorená s požičovňou automobilov
- dohoda o zverení služobného vozidla do dočasného užívania zamestnancovi na súkromné účely
- dohoda o poskytnutí vozidla členovi orgánu právnickej osoby na služobné účely

2.8 Komunikácia s obyvateľmi zóny a vydávanie rezidentských kariet pre rezidentské parkovanie

Obyvatelia pilotnej zóny Silvánska boli o projekte informovaní prostredníctvom médií - internetovej stránky MČ a Karloveských novín. Oznamy boli umiestnené aj na jednotlivé vchody do bytových domov a priamo na vozidlá zaparkované na dotknutých uliciach.

Rezidentské parkovacie karty vydávali pracovníci oddelenia dopravy a životného prostredia. Toto rozhodnutie síce spôsobilo enormný nárast práce, ale súčasne vytvorilo priestor pre vysvetľovanie zámerov MČ a komunikáciu s občanmi, čo viedlo k získaniu množstva potrebných informácií.

V pilotnej zóne Silvánska sa v súčasnosti nachádza 1500 1-5 izbových bytových jednotiek.

Počet vydaných rezidentských kariet	834
Počet prijatých žiadostí na vystavenie rezidentskej karty	943
Počet rezidentov celkom	5612

2.9 Ukončenie vyhradeného parkovania

Rozhodnutie o ukončení bolo súčasťou rozhodnutia o vytvorení zóny rezidentského parkovania. Vyhradené parkovanie v zóne Silvánska skončilo ku dňu 31. 12. 2016.

2.10 Vyhodnocovanie pilotného projektu

Vyhodnotenie pilotného projektu prebieha nielen na vecnej (odbornej úrovni), ale aj na úrovni získania spätnej väzby od obyvateľov pilotnej zóny.

Kontrola parkovania, upozorňovanie obyvateľov, monitoring voľných miest

Prieskum medzi rezidentmi pilotnej zóny

Od 17. októbra 2016 je vykonávaný pravidelný týždenný monitoring voľných parkovacích miest v zóne, vždy v pracovný deň okolo 22.00 hod. Prehľad voľných miest je uvedený v prílohe č. 3. V sledovanom období zostáva rádovo 20 – 40 disponibilných miest pre rezidentov.

Mestská časť uskutočnila v novembri 2016 aj prieskum medzi obyvateľmi pilotnej zóny. Súčasťou vyhodnocovania pilotnej zóny Silvánska bol elektronický dotazník, zaslaný 561 držiteľom rezidentskej karty. Analýza výsledkov je uvedená v tlačovej správe, ktorá je v prílohe č. 1.

Pri priamej komunikácii s obyvateľmi zaznievali najčastejšie dva typy výhrad:

Vyznačením vodorovného dopravného značenia v oblasti Sekulskej ulice sa najvýraznejšie zredukoval počet parkovacích miest, občania z tejto oblasti preto najviac protestujú voči zavedeniu zóny. Úpravu dopravného značenia sme konzultovali so zástupcom KDI, zmenu dopravného značenia sa nám nepodarilo dosiahnuť.

Ďalším problémom je podľa obyvateľov postihovanie vodičov, ktorí parkujú pred vjazdmi do garáží. Aj v tomto prípade vnímajú zavedenie zóny (z čoho vyplýva možnosť parkovania len na miestach vyznačených dopravným značením) ako obmedzenie parkovacích možností. Výnimku zo zákona ale nie je možné udeliť.

Na vyhodnotenie pilotnej zóny sme pozvali dopravného analytika Jozefa Drahovského, ktorý je občanom Karlovej Vsi. Názor na zavedenie pilotnej zóny publikoval vo svojom blogu <https://drahovsky.blog.sme.sk/c/440746/karlova-ves-a-jej-parkovacia-politika-k-decembru-2016.html>. P. Drahovský hodnotil zavedenie pilotnej zóny veľmi pozitívne a zdôraznil najmä to, že Karlova Ves nečaká na dlhoočakávané schválenie celomestskej parkovacej politiky, ale zavedením pilotného projektu v zóne Silvánska začala riešiť parkovanie vo vlastnej réžii.

2.11 Náklady na realizáciu projektu pilotnej zóny Silvánska

Mestská časť v snahe zaviesť systém parkovania na území Karlovej Vsi investovala do prípravy a realizácie vyše 16 000 euro. Súčasťou parkovacej politiky je zrušenie vyhradených parkovacích miest. V pilotnej zóne zrušenie týchto miest predstavuje stratu vyše 42 000 €.

Projektová dokumentácia	4.176 €
Realizácia dopravného značenia	10.000 €
Odťah vozidiel	2.000 €
Rezidentské karty	500,00 €
Náklady na realizáciu celkom	16.176 €

Finančné straty vyplývajúce z ukončenia vyhradeného parkovania	124 miest	345,29 € 1miesto	Celkom 42.816 €

2.12 Petícia občanov

V decembri 2017 bola na úrad zaslaná petícia občanov „Proti zavedeniu rezidenčného systému parkovania v mestskej časti Karlova Ves a za zrušenie pilotného projektu rezidenčného systému parkovania na uliciach Karloveská, Silvánska, Suchohradská, Sekulská a Lackova“. Hlavné výhrady v petícii sa zamerali na obavy z postupného zvyšovania poplatkov za rezidentské karty, z celodenného zákazu parkovania pre nerezidentov, z rozdelenia Karlovej Vsi na viacero parkovacích zón, zo zvýšených nákladov na mestskú políciu.

Na petíciu zareagovala MČ listom (obidva dokumenty sú v prílohe č. 2 materiálu) a občanom oznámila, že petíciou sa bude zaoberať komisia dopravy a miestne zastupiteľstvo.

2.13 Zákroky vykonané Okrskovou stanicou mestskej polície

MsP Bratislava - Dúbravka v dobe od 1.10.2016 do 31.12.2016 v súvislosti s parkovaním v zóne Silvánska vykonala 96 zákrokov. Z toho bolo 83 zistených priestupkov riešených uložením blokovej pokuty na celkovú sumu 1.310 eur a 13 priestupkov bolo riešených napomenutím. Jeden prípad bol riešený ako nález vraku.

3. Zhrnutie skúseností a odporúčania

Pre pokračovanie projektu sme takto získali dôležité poznatky a skúsenosti.

Príprava a realizácia pilotnej zóny ukázala, že vďaka jej zavedeniu môže MČ efektívne kontrolovať parkovanie a využitie verejných priestorov tak, aby nedošlo k ich degradácii. Vďaka komunikácii s občanmi zozbierala mestská časť informácie, ktoré môže využiť aj pri plánovaní ďalších pilotných zón. Primárne je potrebné venovať sa týmto témam:

Riešenie kontajnerových státí – všeobecne je to problém, kontajnery sú umiestnené väčšinou na komunikáciách a na neprístupných miestach (môže byť problém s ich vynášaním) a zaberajú priestor, kde by sa mohli vytvoriť parkovacie boxy.

Rušenie vyhradených parkovacích miest – majitelia týchto miest len ťažko reagujú na výzvu odstrániť zvislé dopravné značky aj so stĺpikmi. Mestská časť začala s ich odstraňovaním na vlastné náklady, čo môže byť problém, pretože dopravné značky nie sú jej majetkom.

Vyhradené miesta pre ZŤP – počas zavádzania pilotnej zóny, súčasťou čoho je rušenie vyhradených parkovacích miest, stúpol počet žiadostí o vyhradené miesta pre ŤZP. Riešením je zmena pravidiel vydávania takýchto povolení – podmienka európsky parkovací preukaz.

Parkovanie návštev – systém nie je otvorený k návštevám po 18:00. Riešením môže byť zmena režimu v zóne.

Víkendové parkovanie – z dôvodu väčšieho počtu voľných parkovacích miest môže byť počas víkendov zmenený dopravný režim v zóne.

Parkovanie motoriek: V zóne Silvánska sme mali 3 žiadosti o rezidentskú parkovaciu kartu pre motorkárov – je potrebné nechať vyrobiť nálepky pre motorky.

Využitie komunikácií v súkromnom vlastníctve: Pri príprave ďalších zón sa budeme musieť vysporiadať s komunikáciami, ktoré sú súčasťou dopravného systému ale sú v súkromnom vlastníctve. Na ich zaradenie do PP budeme musieť získať súhlas.